

Dosarul nr. 2ra-915/20

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Central) T. Avasiloaie
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) M. Anton, I. Țurcanu, V. Cotorobai

Î N C H E I E R E

24 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Gondiu Ana, reprezentată de avocatul Bîrcă Valeriu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Gondiu Ana împotriva Societății cu Răspundere Limitată ”Crafti Retail” cu privire la restituirea carnetului de muncă, încasarea diferenței la salariu, încasarea salariului pentru reținerea neîntemeiată a carnetului de muncă, încasarea penalității și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2019, prin care s-a admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată ”Crafti Retail”, s-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău din 02 martie 2018, sediul Central și s-a emis o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă :

La 22 septembrie 2017, Gondiu Ana a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL ”Crafti Retail” cu privire la restituirea carnetului de muncă, încasarea diferenței la salariu, încasarea salariului pentru reținerea neîntemeiată a carnetului de muncă, încasarea penalității și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, Gondiu Ana a menționat că începând cu data de 26 aprilie 2017, a fost angajată la SRL ”Crafti Retail” inițial în calitate de stagiar, iar începând cu data de 01 mai 2017 în funcția de vânzător.

A reiterat că a fost admisă de către administrație la locul de muncă în baza permisului nominal special, fiind acceptată și pe grupul viber al companiei, prin intermediul căruia primea de la administrație sarcinile de muncă, era asigurată evidența timpului de muncă și monitorizată respectarea disciplinei muncii.

Însă, angajatorul nu i-a transmis spre semnare contractul individual de muncă și nici nu i-a fost comunicat contra semnătură ordinul de angajare, deși a remis

angajatorului carnetul de muncă și fiindu-i comunicat mărimea salariului – 330 de lei brut pentru fiecare zi de schimb de muncă de 11 ore.

Gondiu Ana a reitera că în luna mai a prestat 19 zile de muncă, iar în luna iunie – 9 zile, prezența sa la locul de muncă poate fi confirmată prin proba cu martori.

Astfel pentru perioada 26 aprilie 2017 – 29 iunie 2017 a fost remunerată numai cu suma de 4 740 de lei, deși conform numărului de zile lucrate, angajatorul urma să-i achite suma de 10 560 de lei.

S-a adresat administrației cu cererea de a perfecta relațiile de muncă, însă administratorul i-a solicitat să depună cerere de eliberare.

La 27 iulie 2017, a solicitat administrației restituirea carnetului de muncă, prezentând și cererea de eliberare, însă, carnetul de muncă nu i-a fost eliberat și nici nu i s-a achitat salariul restant.

Reclamanta Gondiu Ana a solicitat obligarea SRL ”Crafti Retail” să elibereze carnetul de muncă, încasarea sumei de 5 820 de lei cu titlu de salariu restant, încasarea sumei de 14 450 de lei cu titlu de prejudiciu material pentru perioada reținerii neîntemeiate a carnetului de muncă, încasarea sumei de 1 632,93 de lei cu titlu de penalitate pentru neachitarea în termen a salariului, încasarea sumei de 5 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Central din 02 martie 2018, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Gondiu Ana.

S-a obligat SRL ”Crafti Retail” să-i restituie Anei Gondiu carnetul de muncă seria AB nr. 0150644.

S-a încasat de la SRL ”Crafti Retail” în beneficiul Anei Gondiu suma de 8 712 lei cu titlu de salariu mediu pentru perioada absenței forțate de la lucru timp de 3 luni, cauzată de imposibilitatea angajării la altă unitate după eliberarea din serviciu din motivul lipsei carnetului de muncă.

S-a încasat de la SRL ”Crafti Retail” în beneficiul Anei Gondiu suma de 1 068 de lei cu titlu de salariu restant pentru perioada 26 aprilie 2017 – 29 iunie 2017.

S-a încasat de la SRL ”Crafti Retail” în beneficiul Anei Gondiu suma de 153,11 lei cu titlu de penalitate pentru neachitarea în termen a salariului pe perioada 05 iulie 2017 – 22 septembrie 2017.

S-a încasat de la de la SRL ”Crafti Retail” în beneficiul Anei Gondiu suma de 5 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

În rest, pretențiile s-au respins.

S-a încasat de la de la SRL ”Crafti Retail” în beneficiul statului suma de 500,99 de lei cu titlu de taxă de stat.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2018, s-a respins apelul declarat de SRL ”Crafti Retail” și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Central din 02 martie 2018 (f.d. 126-140 Vol. I).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 24 aprilie 2019, s-a admis recursul declarat de SRL ”Crafti Retail”.

S-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2018 și s-a restituit cauza spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată (f.d. 175-181 Vol. I).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2019, s-a admis apelul declarat de SRL ”Crafti Retail”, s-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 02 martie 2018 și s-a emis o nouă hotărâre, prin care:

S-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Gondiu Ana.

Pentru a decide astfel, instanța de apel cu referire la circumstanțele cauzei a reținut ca fiind greșită concluzia instanței de fond, constatările acesteia fiind în contradicție cu răspunsul Inspectoratului de Stat al Muncii, în care se menționează că din documentele prezentate de către administrația SRL ”Crafti Retail” și anume registrul de evidență a circulației carnetelor de muncă, registrul de înregistrare a contractelor individuale de muncă, tabelele de evidență a timpului de muncă, listele de plată, din explicațiile administratorului și altor salariați, nu au fost stabilite anumite raporturi de muncă între Gondiu Ana și SRL ”Crafti Retail”.

Mai mult ca atât, din probatoriul administrat de părți, instanța de apel a constatat că în luna mai 2017, Gondiu Ana a avut doar intenția de a se angaja în cadrul întreprinderii, însă ca rezultat al studierii procesului de muncă, a renunțat.

Totodată, instanța de apel a stabilit că instanța de fond a depășit limita acțiunii și a pretențiilor formulate de reclamantă în acțiune, deoarece pentru a motiva soluția adoptată, a constatat existența raporturilor de muncă între Gondiu Ana în calitate de salariat și SRL ”Crafti Retail” în calitate de angajator.

Or, reclamanta nu a avut o asemenea pretenție.

La fel, instanța de apel a concluzionat că Gondiu Ana nu a contestat procesul-verbal de control efectuat la adresarea sa și rezultatele controlului redacte în concluziile Inspectoratului de Stat al Muncii, acestea producând efecte juridice corespunzătoare ale actelor administrative neanulate.

La 16 martie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Gondiu Ana, reprezentată de avocatul Bîrcă Valeriu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Recurenta Gondiu Ana, în motivarea recursului a invocat aplicarea greșită de către instanța de apel a normelor de drept material și anume faptul că nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată.

De asemenea, recurenta a specificat că instanța de apel a omis să analizeze și să prezinte o concluzie asupra pertinentei și valorii probatorii a altor mijloace de probă existente la dosar.

Or, din declarațiile martorilor Fiodorov Olga, Sapeghin Olga și Ștefîrța Svetlana, rezultă că au fost instituite relații de muncă cu SRL ”Crafti Retail” și a îndeplinit sarcinile de muncă caracteristice funcției de vânzător-consultant.

Astfel a reiterat că instanța de apel a dat o apreciere arbitrară probelor din dosar cu referire la natura obiectului litigiului și conținutul revendicărilor din acțiune, admițând omisiunile SRL ”Crafti Retail” de a perfecta în modul stabilit de lege raporturile juridice de muncă (întocmirea contractului de muncă, emiterea ordinului de angajare, efectuarea înscrierilor în carnetul de muncă) ca și temeuri de exonerare de răspundere juridică pentru neîndeplinirea obligațiilor de angajator.

La fel, a menționat că instanța de apel a omis să se expună asupra aplicabilității și/sau inaplicabilității în speță a prevederilor art. 58 alin. (3) din Codul muncii.

Deci, în speță, faptul admiterii la locul de muncă și prestarea muncii specifice funcției deținute a fost confirmat cu certitudine prin mijloace de probă admisibile și pertinente (inclusiv prin depozițiile martorilor și eliberarea permisului nominal de acces la locul de muncă).

Referitor la invocarea instanței de apel cu referire la faptul că nu a fost contestat procesul-verbal de control a Inspectoratului de Stat al Muncii, cât și rezultatele controlului expuse în concluziile Inspectoratului de Stat al Muncii, recurenta a menționat că aceste acte nu i-au fost comunicate pentru a putea fi contestate.

La 26 mai 2020, instanța de recurs a expediat în adresa intimatului copia recursului, însă plicul expediat în adresa SRL ”Crafti Retail” a fost restituit instanței de recurs cu mențiunea ”plecat” (f.d. 13-14 Vol. II)a.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 14 noiembrie 2019, iar la 15 ianuarie 2020 decizia motivată a instanței de apel a fost expediată părților prin poșta electronică.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 16 martie 2020, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform

secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Gondiu Ana, reprezentată de avocatul Bîrcă Valeriu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Gondiu Ana, reprezentată de avocatul Bîrcă Valeriu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Ala Cobăneanu

Svetlana Filincova